

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (I. Rusu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (A. Gheroghiș, A. Toderaș, E. Bejenaru)

DECIZIE

03 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Tatiana Climauțan, reprezentantă de avocatul Serghei Craiu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Climauțan împotriva primarului or. Drochia - Cereteu Nina, Primăria orașului Drochia, persoana terță Darii Victor privind recunoașterea ilegalității în acțiunile Primăriei or. Drochia și a primarului or. Drochia, Nina Cereteu, recuperarea prejudiciului material și moral cauzat,

împotriva încheierii din 09 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a declarat inadmisibil apelul declarat de avocatul Serghei Craiu în interesele Tatiane Climauțan împotriva hotărârii din 12 iunie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 14 august 2018, Tatiana Climauțan a depus cerere de chemare în judecată împotriva primarului or. Drochia, Cereteu Nina, Primăriei or. Drochia, persoană terță Darii Victor privind recunoașterea ilegalității în acțiunile Primăriei or. Drochia și a primarului or. Drochia, Nina Cereteu, recuperarea prejudiciului material în sumă de 300 000 lei și prejudiciul moral cauzat în mărime de 500 000 lei.

Prin hotărârea din 12 iunie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 217, 222-227, vol. I).

La 13 iulie 2020, prin intermediul poștei electronice, Tatiana Climauțan, reprezentantă de avocatul Serghei Craiu, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 12 iunie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, invocând motive de ilegalitate și netemeinicie (f.d.229, vol. I).

Prin încheierea din 09 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Serghei Craiu în interesele Tatiane Climauțan

împotriva hotărârii Judecătorei Drochia, sediul Central din 12 iunie 2020, pe motiv că apelantul nu a prezentat motivarea apelului în termenul stabilit de art.232 alin. (2) din Codul administrativ (f.d.240-242, vol. I).

La 04 ianuarie 2021, prin intermediul poștei electronice, Tatiana Climauțan, reprezentantă de avocatul Serghei Craiu, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 09 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea încheierii și remiterea cauzei în instanța de apel pentru examinare în fond. Concomitent, a anexat și copia cererii de apel motivată (f.d.246-248, vol. I). La 02 februarie 2021, Tatiana Climauțan, reprezentantă de avocatul Serghei Craiu a prezentat în original cererea de recurs și cererea de apel motivată.

În motivarea recursului Tatiana Climauțan, reprezentantă de avocatul Serghei Craiu și-a manifestat dezacordul cu soluția instanței de apel, considerând-o neîntemeiată, reiterând în acest sens circumstanțele de fapt și de drept din acțiune.

Suplimentar, a comunicat că încheierea instanței de apel a recepționat-o la 17 decembrie 2020, respectiv tot la aceiași dată a aflat și despre hotărârea motivată a primei instanțe.

Recurentul a menționat că instanța de fond a publicat hotărârea motivată abia la 21 octombrie 2020, peste mai mult de 4 luni, astfel fiind în imposibilitate de a cunoaște despre redactarea hotărârii motivate și necesitatea prezentării cererii de apel motivat.

Or, asemenea abordare a instanței de judecată este contrară exigențelor art.5 parag.3 și art. 6 CEDO, potrivit cărora, instanțele judecătorești, la adoptarea unei hotărâri motivate, trebuie să conștientizeze faptul că prin aceasta le demonstrează părților la proces că acestea au fost ascultate. Mai mult, o decizie motivată le acordă părților posibilitatea contestării acesteia, precum și posibilitatea reformării deciziei de către instanța ierarhic superioară, or, prin pronunțarea unei decizii motivate, se asigură examinarea publică a administrării justiției.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea recurată a fost pronunțată la 09 decembrie 2020 și expediată părților la proces la 14 decembrie 2020 (f.d.243, vol. I).

Astfel, instanța de recurs constată că avocatul Serghei Craiu la 17 decembrie 2020 a recepționat copia încheierii din 09 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d.244, vol. I).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către avocatul Serghei Craiu la 04 ianuarie 2021, prin intermediul poștei electronice, este în termen.

La 26 ianuarie 2021, în adresa primarului or. Drochia Nina Cereteu, Primăriei or. Drochia și persoanei terțe Victor Darii a fost expediată copia recursului depus de Tatiana Climauțan, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 28 ianuarie 2021, intimații au recepționat copia recursului, fapt confirmat prin avizele de recepție (f.d.4-6, vol. II).

La 10 februarie 2021 (data de pe plicul poștal), primarul or. Drochia Nina Cereteu a depus referință, prin care a solicitat declararea recursului depus de Tatiana Climauțan, reprezentantă de avocatul Serghei Craiu ca fiind inadmisibil (f.d.14-15, vol. II).

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

La caz, completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece în cererea de recurs argumentele au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul, din următoarele considerente.

În conformitate cu articolul 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 12 iunie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.217, 222-227, vol. I).

La 13 iulie 2020, prin intermediul poștei electronice, Tatiana Climauțan, reprezentantă de avocatul Serghei Craiu a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 12 iunie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central (f.d.229, vol. I).

Prin încheierea din 09 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Serghei Craiu în interesele Tatiane Climauțan Tatiana împotriva hotărârii din 12 iunie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, pe motiv că apelantul nu a prezentat motivarea apelului în termenul stabilit de art. 232 alin.(2) din Codul administrativ (f.d.240-242, vol. I).

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Actele cauzei denotă incontestabil faptul că Judecătoria Drochia, sediul Central la data de 22 octombrie 2020 a expediat părților copia hotărârii motivate (f.d.228, vol. I). Ulterior, Curtea de Apel Bălți, la data de 04 noiembrie 2020 a expediat copia hotărârii motivate, la adresa de e-mail al avocatului Serghei Craiu, indicată în apel și cererea de recurs, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d.235, vol. I). Astfel, termenul de prezentare a motivării apelului a început să curgă de la data de 05 noiembrie 2020 și a expirat la data de 04 decembrie 2020.

La rândul său, art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, prevede că participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

În această ordine, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că apelantul-recurent, fiind interesat de soluționarea prezentului litigiu în ordine de apel, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin prezentarea motivării apelului conform prevederilor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, însă într-un mod nejustificat, având la dispoziție 30 de zile, aceasta nu a întreprins acțiuni, care ar dovedi intenția de a depune motivarea apelului.

Așadar, reprezentantul Tatianeii Climauțan, avocatul Serghei Craiu, fiind conștient că a depus împotriva hotărârii primei instanțe doar apel nemotivat, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt însă ignorat de aceasta.

La acest capitol, se va remarca că reprezentantul Tatianeii Climauțan, avocatul Serghei Craiu din data notificării hotărârii motivate a primei instanțe, 04 noiembrie 2020 și până la 04 decembrie 2020, ziua în care a expirat termenul legal pentru prezentarea motivării apelului, a avut termen real și suficient pentru a întreprinde toate măsurile necesare întru apărarea drepturilor și intereselor legitime a Tatianeii Climauțan, prin îndeplinirea obligațiilor procedurale prevăzute de lege.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, în condițiile în care reprezentantul Tatianeii Climauțan, avocatul Serghei Craiu nu a prezentat motivarea apelului în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, concluzia instanței de apel, privind declararea inadmisibilă a apelului este întemeiată.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 09 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți este adoptată în conformitate cu normele de drept și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei, instanța de recurs o consideră legală și întemeiată or, reprezentantul Tatianeii Climauțan, avocatul Serghei Craiu, nu a întreprins vreo acțiune de a prezenta motivarea apelului până la 04 decembrie 2020, ziua în care a expirat termenul pentru prezentarea motivării apelului.

La data de 21 octombrie 2020 Judecătoria Drochia, sediul Central a publicat hotărârea motivată din 12 iunie 2020 pe pagina web a instanței judecătorești: <https://jdr.instante.justice.md/ro/court-decisions>, care poate fi identificată cu numărul 26-3-4762-21082018.

În această ordine de idei, instanța de recurs subliniază că conform art.33 din Codul administrativ, comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Prin urmare, din textul cererii de recurs rezultă că reprezentantul Tatianei Climauțan, avocatul Serghei Craiu folosindu-se de alternativele legale de a lua cunoștință de hotărârea motivată a primei instanțe de la data publicării acesteia 21 octombrie 2020, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt însă omis de acesta.

Or, conform art.47 alin. (3) din Codul administrativ, culpa reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat.

În afară de aceasta, instanța de recurs relevă că reprezentantul Tatianei Climauțan, avocatul Serghei Craiu a depus motivarea apelului concomitent cu cererea de recurs la data de 04 ianuarie 2021, adică mult prea târziu.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele, invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de către apelantă/recurentă a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Astfel, din considerentele enunțate și având în vedere faptul că încheierea privind inadmisibilitatea apelului depus de către Tatiana Climauțan, reprezentată de avocatul Sergiu Craiu, împotriva hotărârii din 12 iunie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, în cazul admiterii unui astfel de apel, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului.

În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Diaz Ochoa contra Spaniei), în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Tatiana Climauțan, reprezentantă de avocatul Serghei Craiu.

Se menține încheierea din 09 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh